

פרשת חיי שרה - על מים, אש וזיווגים

דר' עמיחי פישלר

במהלך סיפורי האבות בספר בראשית אנו נתקלים לא מעט בבארות מים. הריב בין רועי גרר לרועי אברהם ואח"כ לרועי יצחק על בארות המים. הגר מגלה באר מים אשר בזכות באר זו ניצל ישמעאל. אולם, הבאר משמשת גם כמקום בו מוצאים האבות את זיווגם. אלעזר מוצא את רבקה, זיווגו של יצחק, על באר המים: "ויברך הגמלים מחוץ לעיר אל באר המים ... והנה רבקה יוצאת ... ותרד העינה ...". אברהם מוצא את זיווגו השלישי (או השני), קטורה (לפי רש"י זו הגר), על באר המים: "ויצחק בא מבוא באר לחי ראי... ואומר רש"י: "שהלך להביא הגר לאברהם אביו שישאנה". יעקב מצא זיווגו על באר המים. ומהם למד גם משה, אשר מצא את זיווגו על באר המים (כפי שכותב רש"י בפרשת שמות: "וישב על הבאר - לשון ישיבה, למד מיעקב שנזדווג לו זיווגו על הבאר").

מה עניין הזיווגים לבאר המים? ייתכן כי הדבר נובע מהעובדה שהבאר, בניגוד לבור המים, מייצגת את מקור המים החיים, בו מתחדשים המים כל הזמן. גם בנישואים לא ניתן לחיות על מים עומדים. יש לדאוג להתחדשות במהלך הנישואים.

מנגד ידועה הדרשה כי "איש ואשה זכו - שכינה ביניהם. לא זכו - אש אוכלתם". הפשט של הדרשה הוא שהאותיות הלא המשותפות שלמות הם ה-ה' וה-ו' היוצרות את שמו של הקב"ה. מנגד, האותיות המשותפות הם ה-א' וה-ש', היוצרות את המילה אש. כאשר בני זוג זוכים, והאהבה האמתית שביניהם מצליחה לגבור על השוני ביניהם, הם זוכים לאש ה', ואז "מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה". להיפך, כמו במכת ברד, המים (של הבאר - ממנה מגיע הזיווג) והאש יחברו אחד לשני כדי לרומם את בני הזוג. מנגד, אם בני הזוג לא מצליחים לחיות אחד עם השני בשלום, הרי האש והמים הרבים ביניהם יכבו את אהבה והזיווג לא יצלח.

ואולי אפשר לומר אף מעבר לכך. ידוע הוא כי התורה נמשלה למים והאהבה לאש. הגמרא בקידושין דנה בסוגיה מה קודם למה, נישואין או לימוד תורה - הרי שלכאורה אין המים והאש יכולים לגור ביחד. אולם, אם בין בני הזוג קיימת אהבת אמת, הרי שהנישואין והתורה, המים והאש, יכולים לגור בכפיפה אחת.